

Tanárképző

Főiskola

Szavaló és kiejtési verseny

Április végén rendezték meg a főiskolán a már hagyományossá vált szavaló és kiejtési versenyt. A szavalóversenyen helyezést értek el:

I. Varga Tibor IV. éves magyar-ének; II. Nagy László IV. éves magyar-ország; III. Kiss Emília I. éves magyar-ének szakos hallgatók.

A kiejtési verseny első helyezettjei:

I. Leczki Katalin I. éves magyar-ország; Nagy László IV. éves magyar-ország; II. Korom Mária III. éves magyar-ország; Nándor Annamária III. éves magyar-ország; Ludvig Judit I. éves magyar-ország; III. Komár Irén II. éves magyar-történelem, Magyar Erzsébet I. éves matematika-műszaki ismeretek és gyakorlatok szakos hallgatók.

Dózsa-ünnepség

A Tanárképző Főiskola április végén Dózsa-emlékünnepséget tartott a Szabadság Filmszínházban. Ünnepi beszédet mondott Nagy István főiskolai docens, a Történettudományi Tanszék vezetője. Ezután az Irodalmi Színpad és az énekkar közös műsopról emlékezett meg a nagy parasztfelkelés vezérééről.

Közös nevelési értekezlet

Néhány év óta az általános iskolák nevelőtestületei tanévenként két alkalommal — tapasztalatcserére céljából — tanácskozássra ül össze. Téma akad bőven, inkább az a gond, hogy oktatási, nevelési vagy módszertani kérdések kerüljenek napirendre. Május 3-án a 2. sz. Gyakorló Általános Iskola tanestülete kibővítette ülését a Neveléstudományi Tanszék dolgozó kollektívájával. A téma: korszerűsítési törekvések a gyakorló iskolában és a jelöltképzésben. Bevezető vitaindítót Bercezki Sándor, tanszékvezető docens tartott. A tanácskozás élénk vitaszellemmel volt. A gyakorlat — elmélet kérdései, problémái egyaránt szóba kerültek. A közel négyórás vita meggyőző bennünket, hogy hasznos kezdeményezés volt. Erdemes és szükséges is tovább folytatni az együttműködést, amely hisszük, hogy hozzájárul az egységesebb még korszerűbb pedagógiai hatások kimunkálásához a főiskolán.

SZ. G. M

Mégegyszer az ITV-ről

Az előző lapszámomban cikk jelent meg, amelynek írója hiányolja az ITV tanítási órákon való gyakoribb felhasználását. Egyik okként azt említi meg, hogy az adások nem esnek egybe a tanítási órákkal, s javasolja, hogy legalább néhány adást központilag rögzítsenek filmre. Az ötlet máris megvalósulóban van, tervbe vették minden adás filmre és magnószalagra való rögzítését. Ezeket minden iskola megrendelheti. Más kérdés, hogy megérdemlik-e és ha nem, miért nem.

Másrészt a cikk szerzője azt hiányolja, hogy a főiskolán nem ismertetik meg a hallgatókat az ITV felhasználásának lehetőségeivel. Ilyen tekintetben a cikk elkésett, sarkig tárt kapukat döngtet. Ugyanis a reform tanterv lehetővé teszi az ilyen irányú képzést. A Pedagógiai Tan-

szék élt is ezzel a lehetőséggel, és több órát fordított az ITV órarendszerének megismertetésére, az oktatási folyamatba helyezésére. Ez annál inkább fontos, mert — mint ahogy a cikk is említi — az ITV főként a tanyasi és vidéki iskolákban igazán segítő eszköz. A főiskolán végzetek közül sokan kerülnek falura, vidékre. Az egyik didaktikai gyakorlaton közösen néztünk ITV órát, amely után szívesen vitatkoztunk. Jó lenne, ha a főiskolán mind gyakrabban fordulna elő, hogy már megvalósult hasznos dologért is tollat fognának.

N. A.

Stéhlik János kiállítása

Stéhlik János: Vágyakozás

(Ruszkai Károly felvétele)

A JATE Kulturális Bizottságának rendezésében április 30-án nyitották meg Stéhlik János fiatal szegedi rajztanár első önálló kiállítását. A mindössze egy hétig nyitva tartó tárlatot nagyon sokan keresték fel és igen lelkesen, elismerően nyilatkoztak a kiállított képekről. Ezt bizonyítja a vendégkönyv tizenkét teleirt oldala is.

Stéhlik János legfőbb művészi erénye az, hogy képei „megfogják”, gondolkodásra készítik az embert. A napjaink sokszor vad művészi próbálkozásaitól szorongó látogató már a terembe lépés pillanatában felszabadul, mert a képek megjelenítette valóság és nem utolsósorban az uralkodó barna szín nyugalmat, rendet, harmóniát áraszt. A látványos nyugalom mélyén viszont sokszor már filozófikus gondolatok feszülnek. — egykitörni vágyó művész hitvallása, az anyag iránti alázata, az önmagát állandóan fegyelmező — talán egy kissé túlságosan is visszafogott — tudatos alkotó szöveg bennük: Képei alapvetően négy tárgykörre korlátozódnak, ezek: az öregség, elmúlás, a Tiszapart; tegnap és ma; a csendélet. Motivumai visszavisszatérnek, egymással ötvöződnak és egymást erősítik. Nagyon

sok képen találkozhatunk a kerítés-motívummal, amely nem háttér, pusztán dekoráció, hanem a kép szerves része. Egyszer az öregséget, az élet végét erősíti fel, mintegy bezárja, becsökkenti az embert időben és térben egyaránt, máskor pedig azt igazolja, hogy az embert falak, áthághatatlan akadályok zárják el az élettől. Ezeket áthatolni lehetetlen, legfeljebb csak föléje nőhet, emelkedhet az ember, mint ahogyan azt a kerítés mellett ültetett fa teszi. A falak, sőt az emberek fölé kíván emelkedni a művész, hogy onnan a magasból még hatványozottabban foghassa át az életet. Az „Egyedül” című képen az időtlen emberi szomorúság, az elmúlás ragadja meg a nézőt. A „Vándor” az „Élet kapujában”, a „Vágyakozás”, a „Kikelet” című festményei mind a kompozíciót, mind pedig színeit illetően biztossá, alapos mesterségbeli tudásról, tehetséges emberről tanúskodnak. Mindezeket egybevetve azt mondhatjuk, hogy Stéhlik János, aki igen erős szálakkal kötődik az Alföldhöz, a Tiszaparthoz, komoly ígérete Szeged művészi életének.

BOROSS GYULA

Aranyérem

Keszthelyen a Helikon kulturális versenyen Pajor Márta III. éves magyar-ének szakos hallgató aranyérmert nyert. Sikeréhez gratulálunk. Kiemelkedő teljesítményéhez hozzájárult Gábor Éva adjunktus, a magán-ének tanárnője és Dávid Ilona, II. éves magyar-ének szakos hallgató, a zongora kísérő.

Debreceni sikereink

Csáky Lajos, Kiss László, Sebestyén Zsuzsa, Sinkó László, Somodi Ferenc, Tömpe Emőke, Vojcsik Gyöngyi hallgatók munkái képviselték a főiskolát Debrecenben az Egyetemi és Főiskolai Művészeti Fesztiválon. A zsüri bronz oklevelét Csáky Lajos és Kiss László hallgatók kapták. A főiskola azt a kiváltságot nyerte el, hogy a jövőre megrendezendő fesztiválon előzsűrizés nélkül részt vehet.

Indulatok nélkül

Az utolsó éves főiskolai hallgatók a hosszú diákévek végső stációihoz érve igen sokat beszélnek arról, hogy mi lesz az államvizsgák után. Ezekben a beszélgetésekben keveredik egymással a lelkesedés, a szorongás, a remény és a reménytelenség, kinél-kinél aszerint, hogy van-e már állása, vagy nincs. Néha nyán indulatosan ütnék meg szélsőséges hangokat, mondván, hogy nincs elég hely, rosszak a kilátások; az egész pályázati rendszer nem jó, mert kedvez a protekciónak, fiktív helyeket hirdetnek meg, a jó helyeken ott ülnek a képesítés nélküli pedagógusok... és így tovább. A beszélgetés sokszor heves vitáká fajul, ahol csak érvek vannak ellenérvek nélkül, a perspektíva csak egy nagy város, vagy járás határáig terjed, és tragikus hangszínt kap a vélemény, ha a szülőfaluban meghirdetett álláshelyet másnak ítélik oda az illetékesek.

A vonatkozó miniszteri utasítás minden eddiginél nyitottabbá teszi a pályázati eljárást. A pályázók közül az arra hivatott testület — élén az iskola igazgatójával — a pályázati anyag és a hallgató jellemzésének alapos mérlegelése után azokat választja ki munkatársul, akikkel — feltehetően — hosszú ideig együtt fog dolgozni. A pályázati rendszer „kétlépcsős”, s mindkét lépcsőben pályázhatnak már működő pedagógusok és most végző hallgatók.

A Szegedi Tanárképző Főiskolán az idén 281 hallgató végez. Közülük 43 társadalmi ösztöndíjas, 49 utolsó évesként pedagógus állást vállalt — levelező hallgatóként fejezi be tanulmányait —, tehát 92 személynek eleve állása van, — így lényegében 189 végzős hallgató pályázatával kellett számolnunk. Az első lépcsőben 132 hallgató 241 helyre adta be pályázatát. A pályázóknak több mint fele állásra talált: 50 személy pályázatát utasították el, így a nem pályázókkal együtt alig több, mint 100 hallgató vár állásra a második pályázati időszakban. Ez nem rosszabb arány, mint a megelőző évek gyakorlatára, viszont annyival jobb, hogy a második időszak is befejeződik, mire végzős hallgatóink a diplomát megkapják. Köztudott, hogy az elmúlt években a pályázati rendszer lehetővé tette a pályázat határidejének augusztus végéig történő meghosszabbítását. Tekintve, hogy a hallgatók a diploma kézhezvétele után a főiskoláról eltávoztak, ez a gyakorlat nehézkessé tette egyrészt az ügyintézés, másrészt a diplomás tanár részére az elhelyezkedést.

Nincs oka az aggodalomra azoknak, akik még állásra várnak. A napokban megjelenő Művelődésügyi Közlönyben többszáz pedagógus-állás meghirdetése várható. Egyedül Békés megye közel 150 általános iskolai tanári diplomával rendelkező tudna fogadni, bár szakos vonatkozásban van némi aránytalanság. A beiskolázási körzetünkhöz tartozó többi megye hasonlóan sok álláshelyet fog meghirdetni. Azt is érdemes megemlíteni, hogy igen sok helyen lakással várják a pedagógus, vagy leendő pedagógus házaspárokat. Már az első pályázati lépcsőben előfordult, hogy kényelmes lakásokat biztosító álláshelyekre senki sem küldte el a pályázatát. Várható, hogy a meghirdetésre kerülő álláshelyek egyrésze is hasonló sorsra jut. Hol voltak ezek az álláshelyek? — teheti fel a

kérdést bárki. A válasz egyszerű: egyrészt nem pályázta meg őket senki, másrészt az első lépcsőben elpályázó működő pedagógusok miatt szabadultak fel.

Van tehát és lesz is állás bőven, de ahhoz, hogy minden végzős hallgató szeptemberben valahol tanítani kezdjen, fel kell adni a nem mindig jogos és makacs elveket. Mindenki tudja, hogy Szegeden, de Csongrád megyében is, nehezebb a végzett szaknak megfelelő állást kapni, mint a Szegedtől távolabb eső megyékben. Szegedre az első pályázat idején 30-an jelentkeztek, többen, mint ahányan állandó szegedi lakással rendelkeznek. Mindössze 4 személynek fogadták el a pályázatát. Csongrád megyébe pályázott a végzős hallgatók mintegy negyede, nyilván igen sokat elutasítottak. Ki kell lépni a városból, ki kell lépni a megyéből; az álláshelyeket — ha úgy tetszik — Záhony és Zalaegerszeg relációban kell látnunk és egyszer el kell kezdenünk a nagybetűs életet a szülők nélkül is.

Végül még egy megjegyzés. Sokan — jogtalanul — a képesítés nélküli nevelők alkalmazásával magyarázzák az állás hiányt. Képesítés nélküli nevelők valóban vannak, de Szegeden ilyen nincs, Csongrád megyében is alig. Nem szükséges bizonyítani, hogy ha egy álláshely valamilyen kis községben, vagy tanyán üresen marad, a tanítást szeptemberben ott is el kell kezdeni.

Államunk igen sokat tesz azért, hogy a diákévek valóban gondtalanok legyenek. Az utóbbi években igen sokat tett azért is, hogy a végzős pedagógusok megtalálják helyüket az életben, a társadalomban. Ki kell lépni a szűk körből, az országos gondokat az országba kitekintve kell szemlélni indulatok nélkül, tárgyilagosan.

ELEK JÓZSEF

tanulmányi osztályvezető

✱

(Sokan és sok helyütt vitatkoznak a pályázati rendszerről, s ma már az is világos, hogy az elhelyezkedés jelenlegi rendszerének vannak módosításra szoruló részletei. Nem lenne jó azonban, ha a módosítások a bevált módszereket is érintenék. Ezért adtnak helyet Elek József cikkének, amely a kritikusokat is kritizálja. Azt a véleményünket továbbra is fenntartjuk, hogy bizonyos változtatásokra — ennek ellenére — szükség van. A szerk.)

Újabb aranyérem

Az Egyetemi és Főiskolai Művészeti Fesztivál Gödöllőn megrendezett vers- és prózamondó szekciójában Kohler Katalin elsőéves bölcsészhallgatónk produkciójáért aranyérmert kapott.

A kettős könyvelés Magyarországon történetileg megelőzi a hármas könyvelést. (Lásd: Verbóczy 1514.)

✱

A tananyag nem vész el, legfeljebb apró betűvel szedik a jegyzeteket.

✱

Jogvizsgán hallottuk... „Az egyesülési szabadság azt jelenti, hogy minden állampolgárnak joga van megválasztani, hogy kivel akar egyesülni.

(Közgazdász)

Aprólék

Kollégiumi lakógyűlésen halottuk:

— Felhívom figyelmüket, hogy a WC-t megfelelően használják, mert ha elromlik, maguk isszák meg a levét.

✱

Itt-ott szedtük fel: Hogyan szórakoznak a matematikusok?

— Lyukkártyáznak.

✱

A nő a férfi jobb oldalán áll, mint a számla „követel” oldala.